

**Ringsted – Femern Banen
Projekteringsfasen, NIRAS + Rambøll**

Notat RFB_03_03_03_Nr0324 Natura 2000 væsentlighedsvurdering af omlægning af Valmosegrøften

Dato 31-07-2017

Natura 2000 væsentlighedsvurdering af omlægning af Valmosegrøften

Indholdsfortegnelse

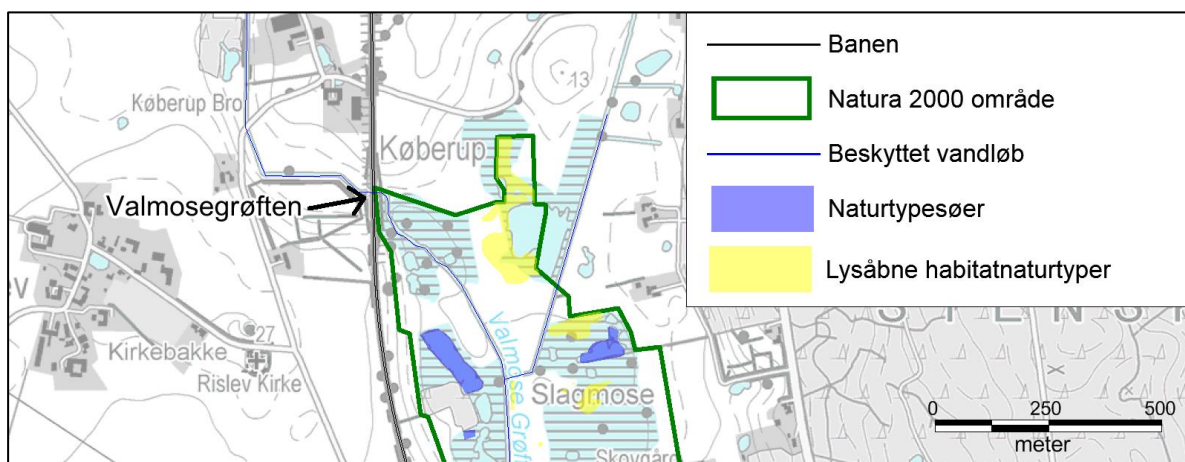
1	Baggrund	2
2	Eksisterende forhold i Natura 2000 området	4
2.1	Lysåbne habitatnaturtyper	4
2.2	Habitatarter	5
2.3	Valmosegrøften/Vasegrøften	5
2.3.1	Fysiske forhold	6
2.3.2	Vandområdeplaner mv.	7
3	Omlægning og underføring af Valmosegrøften	10
3.1	Projektbeskrivelse	10
3.2	Vurdering	10
3.2.1	Anlægsfase	11
3.2.2	Driftsfase	12
3.2.3	Samlet vurdering	13
4	Samlet konklusion	14
5	Litteraturliste	14

Udført	31-07-17	MAC, MLJ
Kontrol	08-06-17	HPE
Godkendt	04-08-17	JBN

1 Baggrund

I forbindelse med opgradering og elektrificering af banen mellem Ringsted og Femern udføres der anlægsarbejder på banestrækningen, der nord for Næstved krydser Natura 2000 område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.

Ved detailprojektering af faunapassage ved Valmosegrøftens passage under banen, jf. figur 1, er der konstateret store mængder blødbund. Etableringen af en faunapassage ved den nuværende krydsning vil derfor indebære, at det nye bygværk skal funderes på pæle, at der muligvis skal fjernes større mængder blødbund og at dæmningen skal genopbygges/forstærkes.

Figur 1. Placering af banens eksisterende krydsning med Valmosegrøften/Vasegrøften i forhold til Natura 2000 område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.

Entreprenøren har derfor stillet forslag om at forlægge Valmosegrøften/Vasegrøften enten nord eller syd for den nuværende krydsning med banen, se figur 2. Valmosegrøften skifter navn til Vasegrøften ved passage af banen.

I henholdt til anlægsloven for projektet (lov nr. 575 af 4. maj 2015 om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark) må ændringer og udvidelser af anlægsprojektet, som kan være til skade for miljøet eller som kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, ikke påbegyndes uden en tilladelse fra Trafik-, Bygge-, og Boligstyrelsen (TBBST).

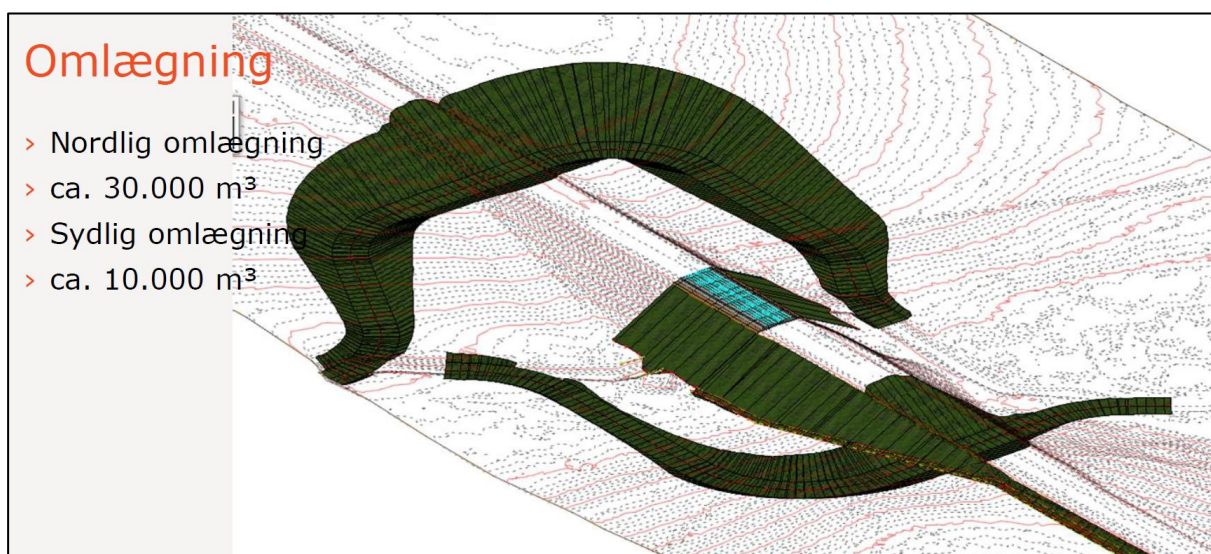
Ved en projektændring, som kan påvirke et Natura 2000-område, skal der laves en væsentlighedsvurdering efter Habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 1. Vurderingen skal afklare, om projektændringen kan medføre en væsentlig påvirkning på de arter og naturtyper, som området er udpeget til at beskytte. Såfremt væsentlighedsvurderingen konkluderer, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget, kan projektet gennemføres uden videre vurderinger. Såfremt vurderingen konkluderer, at væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes, skal der laves en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte. Krav om udarbejdelse af konsekvensvurdering for et projekt/-ændring medfører som hovedregel VVM-pligt for projektet/-ændringen. Afgørelserne om ovenstående forhold forudsætter tilladelse fra TBBST.

Dette notat omfatter vurdering af mulige konsekvenser af de to forslag for Natura 2000 området. Der er tale om en indledende vurdering af, om naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området potentielt kan påvirkes væsentligt jf. Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.

Notatet omfatter vurdering af følgende forslag:

1. Ca. 160 m omlægning af Valmosegrøften/Vasegrøften og etablering af ny underføring med bankeletter under banen nord for den eksisterende krydsning.
2. Ca. 120 m omlægning af Valmosegrøften/Vasegrøften og etablering af ny underføring med bankeletter under banen syd for den eksisterende krydsning.

Kun et af de to forslag vil blive udført.

Figur 2. 3D illustration af de to forslag til omlægning af Valmosegrøften/Vasegrøften. Til Venstre ses den nordlige omlægning og til højre ses den sydlige omlægning. Kun et af forslagene skal udføres. Figur fra præsentation vist ved møde om faunapassage den 4. maj 2017, COWI.

2 Eksisterende forhold i Natura 2000 området

Natura 2000-område nr. 163 strækker sig ca. 83 km langs med Suså fra lidt vest for Rønnede til midt i Næstved by og dækker et samlet areal på 4.084 ha. Selve projektet med omlægning af Valmosegrøften/Vasegrøften er beliggende i habitatområde 194, som er en del af Natura 2000-området. Udpegningsgrundlaget for habitatområde 194 er vist i Boks 1. Udpegningsgrundlaget er i 2013 opdateret med tilføjelse af skæv vindelsnegl.

Boks 1. Arter og naturtyper for habitatområde 194. Stjernemarkering angiver prioriterede naturtyper. Rød markering angiver naturtyper og arter registreret i eller i nærheden af det potentielt berørte område.

<p>1014 Skæv vindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>) 1016 Sump vindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>) 1032 Tykskallet Malermusling (<i>Unio crassus</i>) 1096 Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>) 1149 Pigsmerling (<i>Cobitis taenia</i>) 1166 Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>) 1340 * Indlandssaltenge 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks 3160 Brunvandede søer og vandhuller 3260 Vandløb med vandplanter 3270 Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter) 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn 7210 * Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand 7230 Riggær 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn 9130 Bøgeskove på muldbund 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld</p>
--

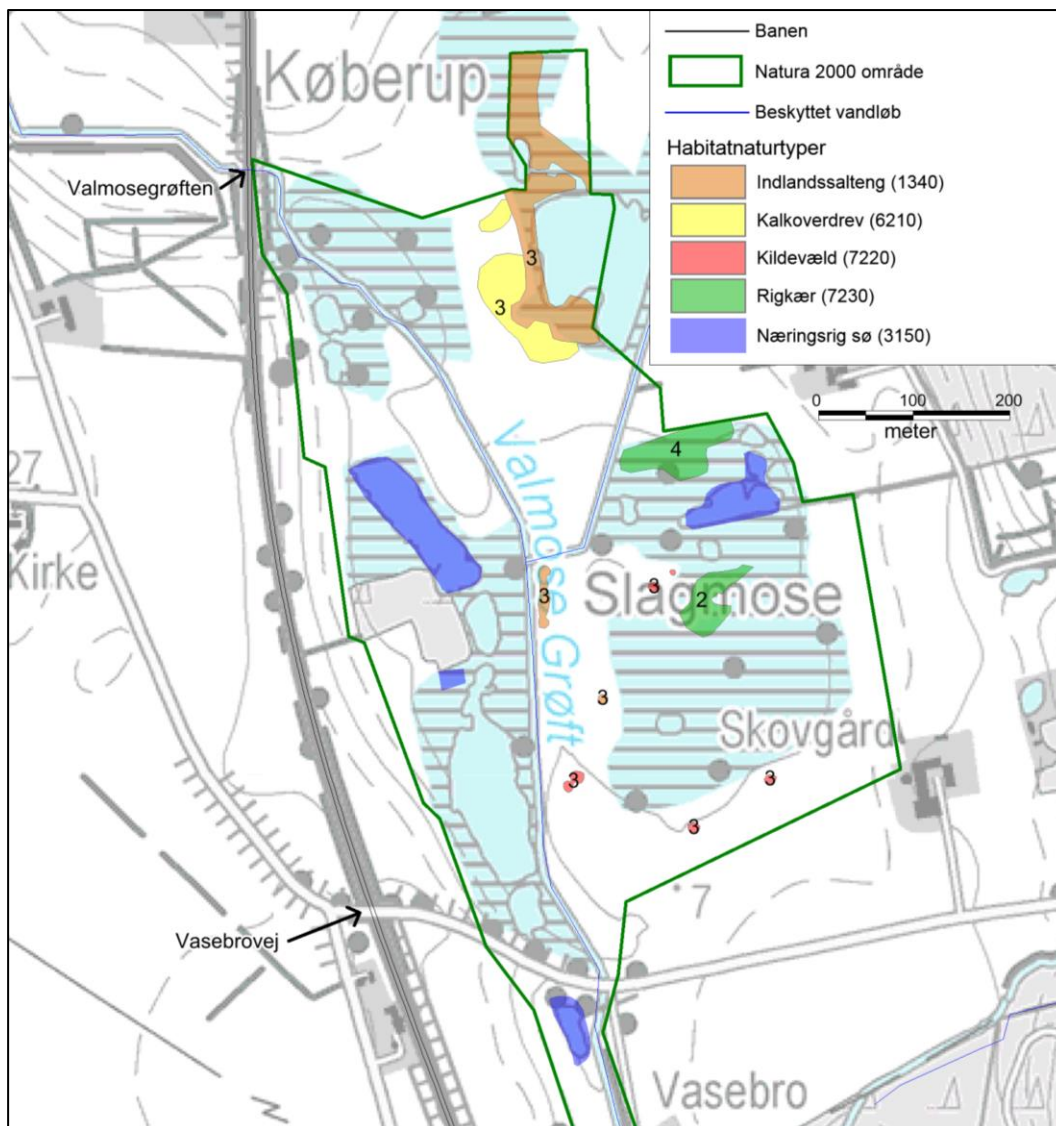
De eksisterende forhold i Natura 2000-området er beskrevet i forbindelse med kortlægningen til VVM-redegørelsen i 2011 /1/. Naturstyrelsen har i årene 2010-12 gennemført en fornyet og udvidet kortlægning af de enkelte habitatnaturtyper og visse arters levesteder¹. Der er foretaget en ny- eller genkortlægning af 33 lysåbne naturtyper og ny kortlægning af fem ferske sønaturtyper i mindre søer. I det følgende er beskrevet resultater fra den nyeste nationale kortlægning for det relevante område af habitatområde H194.

2.1 Lysåbne habitatnaturtyper

I den nordlige del af habitatområdet (nord for Vasebrovej) er der kortlagt naturtyperne 1340 indlandssalteng, 7230 riggær, 6210 kalkoverdrev, 7220 kildevæld, 3150 næringsrig sø. Kildevæld og indlands-

¹ Lysåbne naturtyper er tidligere registreret i 2004-6 (suppleret 2007-9). Søer under 5 ha er registreret i 2007-11.

salteng er en prioriteret naturtype, se figur 3. Endvidere vurderes naturtyperne 3260 vandløb med vandplanter og 6430 bræmmer med høje urter at forekomme langs Vasegrøften.

Figur 3. Kortlagte habitatnaturtyper omkring projektet ved Valmosegrøften. Naturtilstand er angivet for hver naturtype (1 er høj naturtilstand og 5 er dårlig naturtilstand)

2.2 Habitatarter

Der er registreret stor vandsalamander i én af søerne (øst for Vasegrøften).

Pigsmertling er registreret ved Køberup Bro i 2005. Pigsmertlingen er meget talrig i Susåen og dets tilløb, bl.a. Valmosegrøften/Vasegrøften, se afsnit 2.3.2.

2.3 Valmosegrøften/Vasegrøften

Valmosegrøften skifter navn til Vasegrøften ved passage af banen. Vest for banen hedder vandløbet Valmosegrøften og øst for banen skifter vandløbet navn til Vasegrøften. Vandløbet i den nordlige del af habitatområdet er dermed Vasegrøften.

Arealanvendelsen i Valmosegrøften/Vasegrøftens opland er i vid udstrækning præget af landbrug, men også et antal moseområder med flere søer, der afvander til Valmosegrøften. Der er spredt bebyggelse i oplandet. Valmosegrøften/Vasegrøften er reguleret på hele forløbet.

2.3.1 Fysiske forhold

Vandløbet blev besøgt den 9. maj 2017. Vandløbets forløb er kanaliseret og ligger op til 2,5 m under terræn.

Figur 4. Starten af den besøgte strækning af Valmosegrøften. Foto taget i ca. st. 5080 og i nedstrøms retning den 9. maj 2017.

Vandløbet har en ensartet bundbredde, ringe fald og blød bund. Vandløbet har kun meget begrænset grødevækst, og de fysiske forhold i vandløbet på strækningen omkring passagen af banen er dårlige. Fysisk indeks for strækningen opstrøms banen blev vurderet til -6 og nedstrøms banen blev den vurderet til 10. At den nedstrøms strækning scorer bedre end den opstrøms skyldes et mindre grusparti nedstrøms udløbet af rørunderføringen under banen. Skalaen for det fysiske indeks går fra -12 til +63 og værdier under +15 anses som ringe og værdier under +5 anses som dårlig /5/.

Figur 5. Et repræsentativt billede af bundsubstratet på den besigtigede strækning. Foto taget ca. i st. 5160 den 9. maj 2017. Valmosegrøften øst for banen.

De observerede dårlige fysiske forhold passer overens med det meget ringe fald på omkring 0,5 ‰, og ensartede (stejle) skråningsanlæg, som er angivet i vandløbsregulativet /3/. Som følge af vandindvindning i oplandet kan vandløbet være tørlagt om sommeren. Dyre- og plantelivet i vandløbet er begrænset som følge af de dårlige fysiske forhold, dårlig vandkvalitet og den ringe sommervandføring /2/. Vandløbet er lysåbent på strækningen omkring banen og bevoksningen langs vandløbet er domineret af græsser og stor nælde. Der er også forekomst af tagrør, bynke og lodden dueurt. Fra omkring 25 m opstrøms banen er brinkvegetationen domineret af rød hestehov.

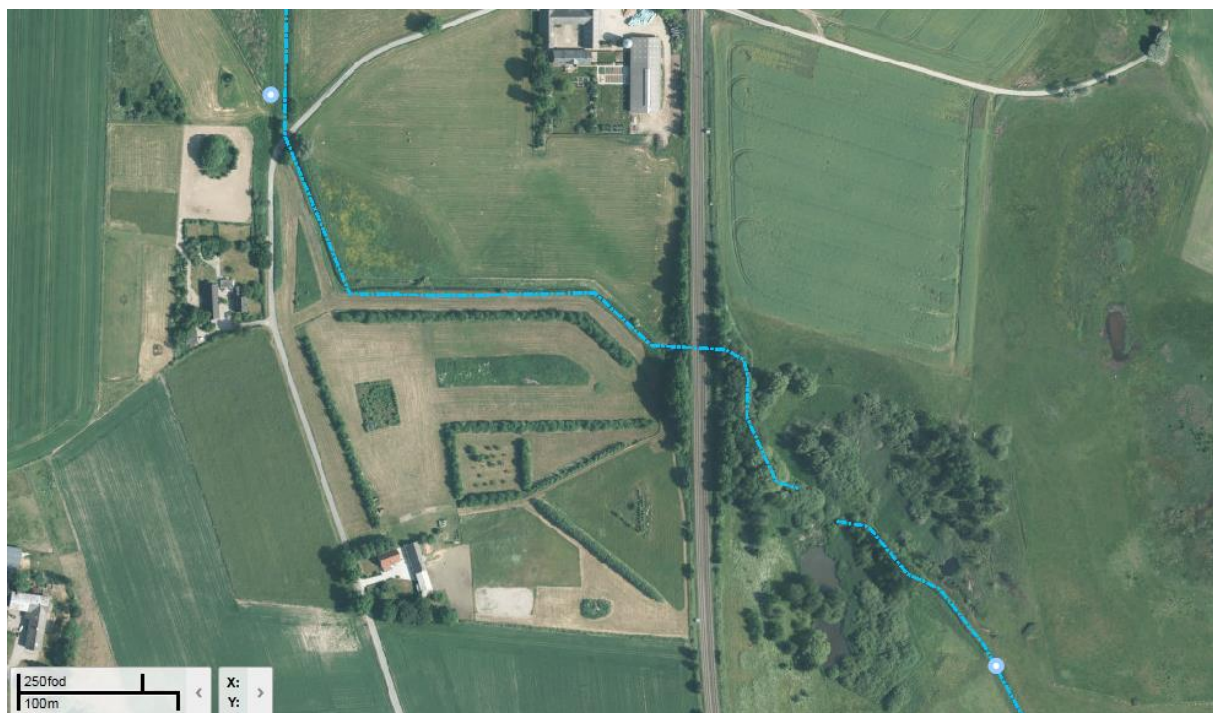
Figur 6. Foto taget i opstrøms retning ved rørindløbet i st. 5173 den 9. maj 2017.

Rød hestehov er ikke ønskværdig som brinkvegetation, da arten udskygger alle andre arter, og visner hen om vinteren, hvilket efterlader brinkerne med bar jord, og gør dem udsatte for erosion.

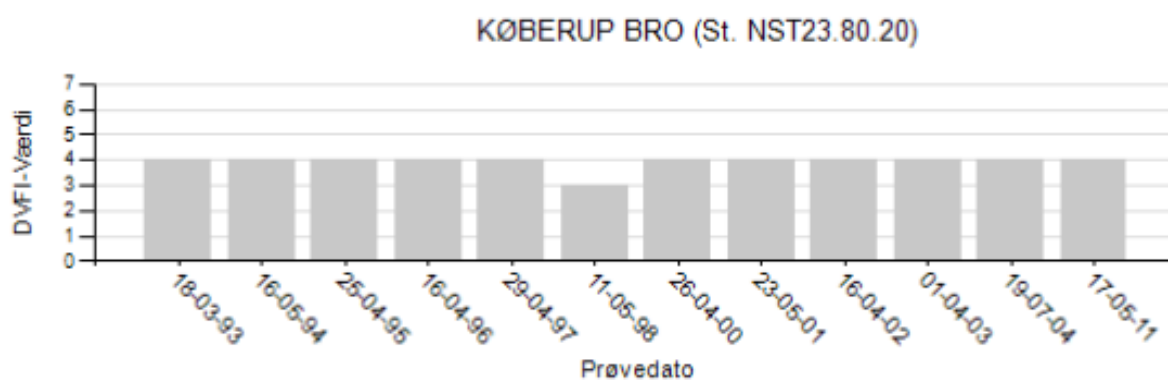
2.3.2 Vandområdeplaner mv.

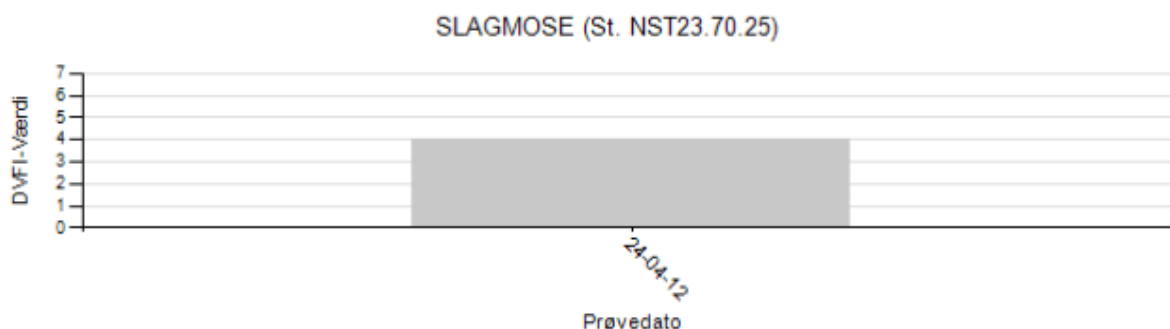
Vandløbet er på strækningen omkring banen målsat til god økologisk tilstand i Vandområdeplanen.

Strækningen opstrøms banen opfylder ikke kravet om god økologisk tilstand for smådyrsfaunaen (DVFI kl. på mindst 5). Der er placeret to målestationer for DVFI i vandløbet omkring banen. NST23.80.20 Køberup Bro, ca. 350 m opstrøms banen, og NST23.70.25 Slagsmose, ca. 300 m nedstrøms banen, se figur 7. Ved Køberup Bro er der målt DVFI kl. 4 ved alle undersøgelser undtagen en i perioden 1993 til 2011. Ved Slagsmose er der målt DVFI kl. 4 i 2012, se figur 8.

Figur 7. Placering af målestationer i Valmosegrøften/Vasegrøften på strækningen omkring banen. Arealinformation, Danmarks Miljøportal. 18. maj 2017.

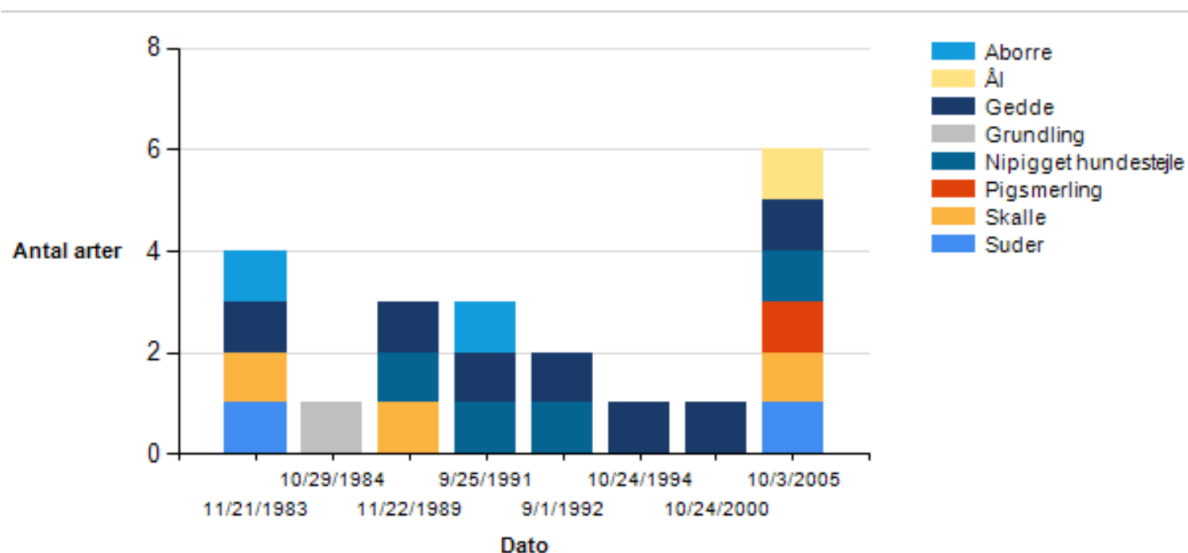

Figur 8. DVFI målinger for stationerne omkring banens passage af Valmosegrøften/Vasegrøften. Arealinformation, Danmarks Miljøportal. 18. maj 2017.

Ingen af de to stationer har opfyldt målet om DVFI kl. 5 inden for måleperioden. Via Miljøportalen findes der dog ikke data nyere end 2011/2012.

Ved Køberup Bro er der tillige foretaget jævnlige fiskeundersøgelser. Befiskningerne har generelt resulteret i typiske sø arter, såsom gedde, aborre, skalle og ål jf. figur 9, og ingen typiske vandløbsfisk som ørred, hvilket stemmer overens med de observerede fysiske forhold. I 2005 er der dog fanget pignmerling. Udtræk fra WinBio viser, at der ved den givne befiskning blev fanget to stk. pignmerling. Pignmerling er oplyst på Habitatdirektivets bilag II, som oplyster arter, der kræver så streng beskyttelse, at medlemslandene skal udpege habitatområder, hvor der skal tages særlige hensyn og ikke må foretages indgreb, der forringer artens udbredelse. Pignmerlingen er dog meget talrig i Susåen og dets tilløb, bl.a. Valmosegrøften/Vasegrøften og er visse steder den dominerende art /5/. Pignmerlingen er tilknyttet åstræk med moderat strøm og sandbund, hvilket tyder på, at de fangne eksemplarer har været strejfer fra bestanden længere nede i systemet, da dyndbunden på strækningen omkring banen ikke vurderes at være en passende habitat for arten.

Registrerede Arter, VALMOSE GRØFT,11B, KØBERUP BRO

Figur 9. Fiskeundersøgelser i Valmosegrøften opstrøms passagen af banen, station Køberup Bro. Arealinformation, Danmarks Miljøportal. 18. Maj 2017.

Der er ikke foretaget fiskeundersøgelser i N2000 området nedstrøms passagen af banen.

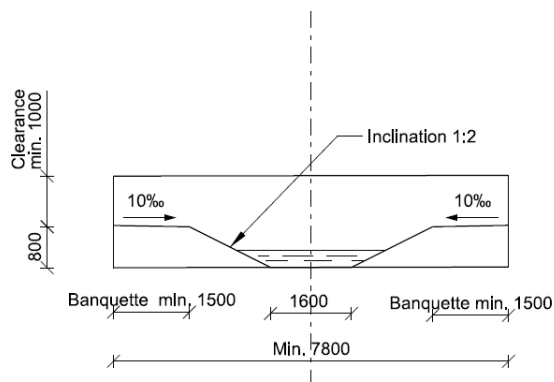
3 Omlægning og underføring af Valmosegrøften

3.1 Projektbeskrivelse

Vandløbet omlægges og føres under banen enten nord eller syd for den eksisterende krydsning. Vandløbets præcise dimensioner skal afklares med Næstved Kommune, men der tages udgangspunkt i dimensionerne angivet i vandløbsregulativet og vandsynsprotokollen for faunapassagen jf. figur 10. Dette betyder, at vandløbet i passagen under banen etableres med en bundbredde på 1,6 m, brinker med en højde på 0,8 m med anlæg 1:2, og banketter på 1,5 m i begge sider. Frihøjde over banketter er min. 1 m og samlet bredde af bygværket bliver 7,8 m (indre mål).

Den nye underføring og vandløbsomlægningen etableres, mens det eksisterende vandløbstracé fortsat er i brug. Når omlagt vandløb og underføring er færdig føres vandløbet over i det nye forløb. Herefter fyldes den ikke aktive strækning op, og underføringen lukkes.

Banketterne udformes ud fra Vejdirektoratets vejledning for faunapassager til små og mellemstore pattedyr (våd B1 passage).

Figur 10. Tværsnit der viser mål for den nye faunapassage.

3.2 Vurdering

Denne vurdering omhandler ændring i projektet i forhold til det allerede vurderede projekt med etablering af ny faunapassage ved den eksisterende krydsning.

Ved den planlagte løsning vil der ske overpumpning mens konstruktionen af faunapassagen udføres. De første meter på hver side af faunapassagen vil blive bortgravet i forbindelse med etablering af passagen, og denne del vil blive retableret efter at faunapassagen er udført. Herefter vil vandløbsstrækningen blive genåbnet.

Ved den nye løsning med omlægning enten nord eller syd for eksisterende krydsning vil den nye faunapassage og den nye (omlagte) vandløbsstrækning blive etableret, mens det eksisterende vandløb ligger upåvirket hen. Når faunapassage og det nye vandløbsstræk er etableret, tilsluttes det nye vandløbsstræk det eksisterende vandløb, herefter løber vandet i den nye vandløbsstrækning.

De ændringer, der skal vurderes, omfatter således primært ændringer i anlægsmetode og placering af vandløb og faunapassage.

De væsentligste potentielle påvirkninger fra projektet på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag vurderes at bestå i:

- Hydrologiske ændringer.
- Sedimentspild fra anlægsarbejdet til vandløbet.
- Arealinddragelse.

Vurderingen af projektets påvirkning er opdelt i henholdsvis anlægsfase og driftsfase og fokuserer på 'hydrologi og vandkvalitet' og 'arealinddragelse'. Både midlertidig og permanent arealinddragelse vurderes under anlægsfase, og for driftsfasen vurderes derfor udelukkende påvirkning af hydrologi og vandkvalitet.

3.2.1 Anlægsfase

Anlæg af nyt bygværk med faunapassage i de nye løsninger vil ske separat fra vandløbet. Omlægningen af vandløbet vil ske, så eksisterende vandføring og hydrauliske forhold opretholdes. Der vil blive stillet krav til entreprenøren om at undgå erosion af brinker samt at tage passende forholdsregler, så spild af jord og andre materialer til vandløbet undgås/minimeres. I vurderingen af den planlagte løsning er der stillet krav om, at arbejdsområder så vidt muligt placeres udenfor Natura 2000-området, således at kun ca. 400 m² indenfor habitatområdet vil blive berørt, og at der ikke vil ske påvirkning af arealer med naturtyper eller levesteder for arter. Tilsvarende krav stilles i de nye løsninger.

Der udgraves et sandfang i afslutningen af den nye vandløbsstrækning. Det udgraves som en skålformet fordybning ca. 6 m langt, 2 m bredt og med anlæg 1:2 på skråningerne. Bunden udgraves til kote - 1.30 m i forhold til den regulativmæssige bundkote. Sandfanget tømmes efter behov, indtil brinkerne er stabile på den nye strækning efter 2-5 år. Når sandfanget ikke længere tømmes, vil det få karakter af et naturligt hul i vandløbet.

Hydrologi og vandkvalitet

Omlægningen af vandløbet i forbindelse med etablering af faunapassagen vil være midlertidig og kortvarig, og idet vandføringen opretholdes, vurderes det, at der ikke vil være en potentiel negativ påvirkning af vandføringen eller vandkvaliteten i anlægsfasen. Sedimentspild vil blive afværget, og det vurderes dermed, at bevaringsstatus for naturtyper og arter tilknyttet vandløbet ikke vil blive væsentligt påvirket i negativ grad i forbindelse med projektets anlægsfase.

Projektændringen vil ikke medføre ændrede hydrologiske forhold i Vasegrøften og vil dermed ikke påvirke vandstanden i Natura 2000-området nedstrøms.

Arealinddragelse

Midlertidige arbejdsarealer vil, hvor det er muligt, blive etableret uden for Natura 2000-området. Et mindre areal indenfor Natura 2000-området vil blive midlertidigt påvirket af projektet i forbindelse med etablering af faunapassagen.

Den nye nordlige løsning vil påvirke et lidt større areal end den planlagte løsning inden for Natura 2000-området, mens den nye sydlige løsning vil påvirke et ca. dobbelt så stort areal som ved den nordlige løsning inden for Natura 2000-området, da faunapassagen og en lidt længere omlagt vandløbsstrækning ligger inden for habitatområdet. Arbejdsarealet ved faunapassagen vil være ca. 400 m², arbejdsbælte langs vandløbsomlægning vil være ca. 10 m bredt og maskiner kan køre langs bandedæmningen. Arbejdet med udgravning af vandløbet vil være meget kortvarigt (under 1 uge). Der er ikke kortlagt habitatnaturtyper (udover vandløbet) eller arter fra udpegningsgrundlaget i arbejdsområdet ved hverken den nordlige eller sydlige løsning, og hele arealet genetableres efter anlægsfasen, så en

naturlig vegetation vil genindvandre. Projektet inddrager ikke permanent areal i Natura 2000-området. Det vurderes således, at den midlertidige arealinddragelse i anlægsfasen ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Habitatarter og -naturtyper

I tabel 1 ses hvilke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, der forekommer i nærheden af projektområdet og i hvilken afstand den nærmeste forekomst er registreret.

Tabel 1. Forekomst af habitatarter og -naturtyper på udpegningsgrundlaget i og nær projektområdet.

Art / naturtyper	Afstand fra projektområde
Pigsmørling	0 m
Stor vandsalamander	660 m
Indlandssaltenge	200 m
Næringsrige søer	275 m
Vandløb med vandplanter	0 m
Kalkoverdrev	210 m
Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand	540 m

I Valmosegrøften/Vasegrøften er der forekomst af pigsmørling. Pigsmørlingen er meget talrig i den nedre del af vandløbet. På projektstrækningen er der næsten udelukkende mudderbund i vandløbet, hvilket ikke er optimalt for pigsmørling. Ved jævnlige fiskeundersøgelser kort opstrøms projektstrækningen er der kun en enkelt gang fanget 2 pigsmørlinger. Med baggrund heri, og at der kun sker omlægning over en meget kort strækning, vurderes påvirkningen at være ubetydelig i forhold til sikring af gunstig bevaringsstatus for pigsmørling.

Der er registreret stor vandsalamander i én af søerne (vest for Vasegrøften). Afstanden fra ynglestedet til projektområderne er mere end 600 m. På grund af den store afstand vil projektændringen ikke kunne påvirke forekomsten af stor vandsalamander væsentligt.

Omlægning af vandløbet vurderes således ikke at påvirke nogen af disse arter væsentligt.

Af de i tabel 1 nævnte habitatnaturtyper er det kun vandløb med vandplanter, som påvirkes direkte. De øvrige naturtyper ligger i tilstrækkelig afstand til, at de ikke vil kunne blive væsentligt påvirket af projektændringen. Påvirkningen af vandløbet vil være kortvarig, og det vil hurtigt retablere sig efter anlægsfasen. I løbet af 1-2 år vil der have indfundet sig et naturligt dyre- og planteliv, som er karakteristisk for naturtypen vandløb.

Det vurderes, at den relativt korte anlægsfase ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets naturtyper og arter.

3.2.2 Driftsfase

Hydrologi og vandkvalitet

Det vurderes, at den nye løsning med omlægning enten nord eller syd for eksisterende krydsning ikke vil have væsentlig betydning for de hydrologiske forhold i Natura 2000 området.

Ved den planlagte omlægning af vandløbet vil vandløbet blive etableret i råjord, hvilket må forventes at give et bundsubstrat bestående af sand og grus. Det forventes, at strømmen vil friholde noget af

strækket for finere sediment, hvorved der vil blive skabt en passende habitat for pignmerling. Omlægningen af vandløbet vurderes således ikke at påvirke pignmerlingen negativt.

Det sydlige forløb vil grundet det mere terrænære forløb skabe et mere naturligt vandløbsprofil, hvilket kan hjælpe med til, at vandløbet på sigt kan målopfylde i henhold til Vandområdeplanerne.

For at undgå erosion af brinkerne og hindre genindvandring af rød hestehov anbefales det, at udplante rødel på brinkerne for at træernes rødder kan armere brinkerne. Træernes rødder er desuden værdifulde skjulesteder og substratunderlag for fisk og invertebrater og kan på sigt hjælpe med til at vandløbet kan målopfylde i henhold til Vandområdeplanerne.

3.2.3 Sammenligning af nordlig og sydlig løsning

Det vurderes, at den sydlige løsning naturmæssigt vil være den bedste. Den vil falde mest naturligt ind i landskabet og give den korteste omlægning af vandløbet, se tabel 2. I forhold til funktion af faunapassagen til spredning af dyr i området vurderes den også at være bedre end den nordlige løsning. I den nordlige løsning vil vandløbet skulle graves dybt ned i terrænet for at få de rette faldforhold, og der skal flyttes 3 gange så meget jord som i den sydlige løsning. Den sydlige løsning vil medføre et lidt større arbejdsområde inden for habitatområdet, men dette vurderes på grund af den korte anlægsperiode at være ubetydeligt.

Tabel 2. Sammenligning af nordlig og sydlig løsning for ny underføring af Valmosegrøften under banen. Alle tal er ca. angivelser.

	Nordlig løsning	Sydlig løsning
Omlagt vandløbsstrækning	160 m	120 m
Jordmængde som skal flyttes	30.000 m ³	10.000 m ³
Arbejdsareal i Natura 2000-område	750 m ²	1.500 m ²

3.2.4 Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at ændring af placering af underføring med faunapassage af Valmosegrøften under banen og omlægning af vandløbet på en 120-160 m strækning ikke vil medføre væsentlig påvirkning af vandløbet eller andre naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

For den øvrige fauna i området vurderes det, at projektet vil føre til en forbedring af spredningsmulighederne for bl.a. padder, mindre pattedyr og vandløbsvegetation på tværs af banen i forhold til de nuværende forhold.

Der er derfor ikke grundlag for yderligere undersøgelser eller vurderinger af konsekvenserne.

4 Afværgeforanstaltninger

I dette afsnit opsummeres de afværgeforanstaltninger, som er en forudsætning for vurderingen af projektændringen:

- Projektet skal udføres som beskrevet i dette notat.
- Vandløbets præcise dimensioner skal afklares med Næstved Kommune, men der tages udgangspunkt i dimensioner i vandløbsregulativet og vandsynsprotokollen for faunapassagen.
- Sedimentspild skal afværges ved etablering af et sandfang i slutningen af den nye vandløbsstrækning. Det udgraves som en skålformet fordybning ca. 6 m langt, 2 m bredt og med anlæg 1:2 på skråningerne. Bunden udgraves til kote -1.30 m i forhold til den regulativmæssige bundkote. Sandfanget tømmes efter behov indtil brinkerne er stabile på den nye strækning efter 2-5 år.

- Erosion af brinker skal undgås, og der skal tages passende forholdsregler, så spild af jord og andre materialer til vandløbet undgås/minimeres.
- Arbejdsområder placeres så vidt muligt udenfor Natura 2000-området, og arbejdsområder indenfor habitatområdets afgrænsning skal begrænses mest muligt, og med kortest mulig anlægsperiode.
- Der må ikke ske påvirkning af arealer med habitatnaturtyper (udover den omlagte vandløbsstrækning) eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget.

5 Samlet konklusion

Dette notat indeholder en vurdering af mulige påvirkninger ved ændret placering af Valmosegrøften/Vasegrøftens krydsning med banen samt en mindre omlægning af vandløbet. På baggrund af notatets vurderinger konkluderes det, at den beskrevne ændring af ny løsning med de angivne afværgeforanstaltninger ikke kan forventes at føre til væsentlige negative påvirkninger af hverken vandløbet, naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget eller den samlede integritet for Natura 2000-område nr. 163. Projektændringen vil ikke påvirke muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Projektet med etablering af faunapassage under banen i forbindelsen med Valmosegrøftens krydsning vurderes samlet set at forbedre sammenhængen i Natura 2000 området og at forbedre spredningsmulighederne for små og mellemstore dyr på tværs af banen i forhold til de nuværende forhold.

6 Litteraturliste

- /1/ Naturforhold Femern Bælt – danske jernbanelandanlæg - Strækningen mellem Ringsted og Orehoved. Trafikstyrelsen, 2012.
- /2/ Redegørelse. Bilag til regulativ for Søgårdsgrøften/Valmosegrøften/ Vasegrøften. Kommunevandløb nr. 11c, 11b og 11a. Næstved kommune, Suså kommune, 1997.
- /3/ Regulativ for Søgårdsgrøften/Valmosegrøften/Vasegrøften. Kommunevandløb nr. 11c, 11b og 11a. Næstved Kommune, Suså kommune, 1997.
- /4/ Opdatering af naturfaglige kriterier for afgrænsning af vandløb. Notat fra DCE. 5. december 2016.
- /5/ Møller P.R. 2012. Pigsmerling (*Gobitis taenia*) I: Carl, H & Møller P.R. (red.). Atlas over danske ferskvandsfisk. Statens Naturhistoriske Museum, s. 305.